

Godina 1 / Pouka A
Siječanj — ožujak

4YOU

Pouke iz Biblije za svakodnevno proučavanje i sastanke tinejdžera na bogoslužju

ZAPANJUJUĆE iz
svijeta BIBLIJE

SAVJETI i TEME

Imati **POVJERENJE**
u BOGA!?

**Pouke iz Biblije za svakodnevno
proučavanje i sastanke tinejdžera
na bogoslužju**

**Godina 1
Pouka A
Siječanj – ožujak**

Obrada:
Religijsko-pedagoški institut Crkve adventista sedmoga dana u Njemačkoj i Švicarskoj
Religionspädagogisches Institut der Freikirche der Siebenten-Tags-Adventisten in Deutschland und der Schweiz (RPI)
RPI / 4you
Hildesheimer Str. 426
Deutschland, 30519 Hannover.
Rpi.adventisten.info

Tiskanje, umnožavanje, digitaliziranje ili elektronička preradba dopušteni samo uz odobrenje Religijsko-pedagoškog instituta.

Autori:
Gudrun Gattmann,
učiteljica, Hamburg (D)
Ulrike Müller,
socijalna pedagoginja i obiteljska savjetnica, Darmstadt (D)
Detlef Schädt,
teolog i odgojitelj, Hamburg (D)

Voditelj projekta u Njemačkoj:
Martin Knoll, Hannover (D)

Izdavač originala:
Euroafrička divizija Crkve adventista
sedmoga dana
Schosshaldenstr. 17
CH-3000 Bern 32

Nakladnik u Njemačkoj:
Saatkorn Verlag GmbH
Advent-Verlag, Lüneburg (D)

Urednik hrvatskog izdanja:
Zlatko Musija

Grafičko oblikovanje:
Sanja Šeb, Cat design

Nakladnik:
Znaci vremena, Zagreb

Prijevod:
Darija Malašić

Lektura:
Marijan Malašić

Korektura:
Tünde Torma

Tisak:

...

4you

Ovo su naše teme:

1. tjedan

Adam: Ponosno zakoračiti u život

6

2. tjedan

Adam: Stvorenje je sagriješilo

19

3. tjedan

Eva: Više od čiste slučajnosti

32

4. tjedan

Abel: Povratak

44

5. tjedan

Kajin: Zašto crnčimo?

54

6. tjedan

Noa: Savez za cijeli život

64

7. tjedan

Noa: Sigurno kroz katastrofe

76

8. tjedan

Nimrod: (Noćne) more rastu do neba

89

9. tjedan

Abraham: Iz domovine u domovinu

101

10. tjedan

Lot: Život ili smrt

112

11. tjedan

Sara: Između sumnje i povjerenja

124

12. tjedan

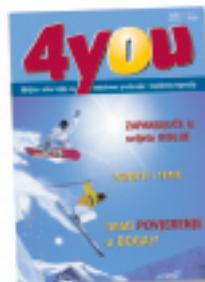
Abraham: Kušnja odnosa — neobična priča

136

13. tjedan

Rebeka: Velika ljubav

147

Čovjek je cjelina

17

Život na 350 Celzijevih stupnjeva

29

Zabranjeno voće

42

Zašto žrtvovati?

53

Dva nejednaka brata

62

Savez: "... i bit ću vašim Bogom"

74

Dva važna simbola

87

Babilon

99

Abraham — nomad

110

Gdje se nalazio grad Sodoma?

121

Neplodnost — Božja kazna?

134

Abraham: život i značenje

145

Vjenčanje i ljubav u starozavjetno doba

156

Vrijedi ZNATI

Početak naše Crkve

15

ADRA

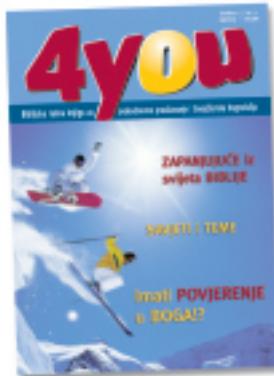
84

Moj život

122

Kreativna stranica

4you za tebe!

Napokon u rukama držiš svoju novu radnu knjigu za svakodnevno proučavanje i tinejdžerska bogoslužja! **4you** (for you) na engleskom znači "za tebe", a postoje mnogi razlozi zbog kojih je ova knjiga dobila upravo takav naslov:

4you — knjiga za tebe!
4you nije napisana za tvoje roditelje, tvojeg pastora, učitelje subotnje škole ni crkvu, već samo **4you — za tebe!**

4you — knjiga za tebe i tvoja tinejdžerska bogoslužja!
4you tvori temelj za razgovor na bogoslužju tinejdžera. Na bogoslužjima stvaraš s vršnjacima skupinu za razgovor u kojoj razmjenjujete razmišljanja i osjećaje prema Bogu, svijetu, crkvi, životu i vjeri.

4you — knjiga za tebe i tvoje svakodnevno proučavanje!

Subotnje bogoslužje je važno. Ali jednaku važnost ima i tvoj odnos s Bogom koji njeguješ tijekom tjedna. **4you** će ti pomoći u tome.

4you — knjiga Božje ljubavi prema tebi!

Između mnogih tema koje se obrađuju u **4you**, postoji jedna koja po važnosti nadmašuje sve druge: Bog je za tebe — **4you!**

4you ima različite rubrike: U TEMI TJEDNA želimo oživjeti biblijske ličnosti i baviti se temama koje potiču našu vjeru.

STRANICA ZA OHRABRE-NJE izlazi jednom tjedno. Jedna lijepa slika s dobrim tekstom služi za poticanje hrabrosti u svakodnevici,

pobuđivanje osjećaja i želje za molitvom. Možda ti se ta stranica toliko svidi da ćeš je htjeti čitati svakog dana u tjednu. Učiniš li tako, možda bez napora odmah naučiš pokoji tekst.

U rubrici **NA TRAGU** jednom tjedno izlaze informacije u vezi s pojedinom temom.

HUMOR u **4you** ne smije nedostajati. Jednom tjedno izlazi vic ili kratka priča koji će nas nasmijati i ponekad potaknuti na razmišljanje.

Na kraju svake tjedne lekcije naći ćeš rubriku **MOJA STRANICA...**

Ovdje možeš zabilježiti sve ono

- što te potiče i što ti daje ideje.
- što želiš zapamtiti na sastanku tinejdžera.
- što ne želiš zaboraviti od propovijedi.

Prazan prostor možeš jednostavno koristiti za crtanje.

Rubrika **VRIJEDI ZNATI** pojavljuje se jedanput mjesečno i izvještava o bitnim stvarima koje se odnose na Adventističku crkvu, vjeru, prirodu i život.

KREATIVNA STRANICA naziv je posljednje rubrike. Nalazi se na samom kraju radne knjige i pruža ti mogućnost da besplatno dobiješ preporuku za čitanje. Sve što moraš učiniti jest sudjelovati i poslati svoj rad. Više informacija pronaći ćeš na str. 159.

U pripremi **4you** radili su mnogi ljudi. Sve nas jako zanima što ti misliš o ovoj knjizi! Molimo te da nam svoje mišljenje pošalješ putem pošte ili elektroničke pošte. Adresu ćeš naći na str. ???.

Želimo ti puno radosti uz **4you**, ohrabrenje u svakidašnjem proučavanju i dobre razgovore na bogoslužju!

Citati iz Biblije — ako nije drugačije označeno — su iz prijevoda Stvarnost.

Srdačan pozdrav

*Matthias, Gudrun, Ulrike,
Detlef, Friedbert, Sanja,
Gabriela, Mylene i Zlatko*

Adam: Ponosno zakoračiti u život

“Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postade čovjek živa duša.”

(Postanak 2,7)

Idealni uvjeti za početak

ŠTO JE SVE POTREBNO ZA DOBAR POČETAK?

 Upiši u plava polja sve pojmove koje povezuješ s riječju "početak"! Označi tri najdraža pojma.
Početak je uzbudljiv, napet i neizvjestan: počinje nešto novo!

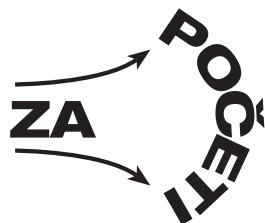

U lazimo u još jednu novu godinu: Što će se sve dogoditi? Kada imаш rođendan? Kada počinju školski praznici? Možda ćeš biti u novoj školi, krenuti na neki novi tečaj, sklopiti novo prijateljstvo, preseliti se? Sve je to uzbudljivo, ali i začinjeno bojaznjima. Hoće li sve biti dobro? Eto, sve je otvoreno!

Sljedeće riječi imaju veze s početkom.
Pokušaj ih prikazati grafički:

Primjer: Započeti

Pokret

Nastanak

Start

Polazak

Možeš li se sjetiti još koje riječi?

**Kakav početak
priželjkuješ? Što
se mora ostvariti
da on uspije i da ga
dočekaš s radošću?
"Za idealan početak
potrebno mi je..."**

**U početku stvori
Bog nebo i
zemlju. ... I reče Bog:
"Načinimo čovjeka na
svoju sliku, sebi slična,
da bude gospodar ribama
morskim, pticama
nebeskim i stoci — svoj
zemlji — i svim
gmizavcima što puze po
zemljiji!"**

(Postanak 1,1.26)

- A**dam je doživio potpuni početak: on sam je bio nov zajedno sa svime što ga je okruživalo. Da bi početak bio uspješan, potrebni su dobri preduvjeti. Kada čitamo biblijski izvještaj o Adamu, možemo zaključiti da mu je Bog poklonio idealne uvjete za početak.

- Bio je svjestan svoje zadaće i uloge.
 - Imao je osjećaj da može svladati ono novo s čim se trebao suočiti.
 - Bio je siguran da mu netko pomaže.
 - Zanimalo se za ono s čime se trebao susresti.
 - Imao je dovoljno kreativnog prostora da uredi novo prema vlastitim zamislima.
 - Imao je mir i vrijeme za prilagođbu na novo.

Posebna odgovornost

Danas na svijetu ima otprilike 6.000.000.000 (šest milijardi) ljudi. Možeš li si zamisliti da je nekada broj stanovnika bio 1? Tada se nije ratovalo oko slobodnih mjesta za sjedenje, odredišta za godišnji odmor, namještenja i upisa na fakultet. Adam nikada nije morao čekati u redu. Gdje god da je bio, Adam je uvijek bio prvi. Ali nije bio sam: oko njega je sve skakutalo, puzalo, njuškalo, gmizalo i zujalo. Naime, tik prije njega Božjom su riječju bile stvorene sve zemaljske životinje. Onda je Bog odlučio da će Ga zastupati posebno biće na Zemlji i sukladno tome preuzeti odgovornost za poduzeće "Stvaranje". To je bio čovjek.

Zamisli Adama kako razgovara s Bogom. Što je mogao odgovoriti na pitanja svoga Stvoritelja?

Jahve, Bog uzme
čovjeka i postavi
ga u edenski vrt, da ga
obrađuje i čuva.

(Postanak 2,15)

I blagoslovi ih Bog i reče
im: "Plodite se i množite
i napunite zemlju, i sebi
je podložite! Vladajte
ribama u moru i pticama
u zraku i svim živim
stvorovima što puze po
zemljji!"

(Postanak 1,28)

Na koji su način
ljudi pokušali ispuniti
svoju zadaću?

Poduzeće "Stvaranje" je strašno velika investicija — tu su božanske ideje i koncepti, božanski rad i briga, božansko povjerenje, božanska ljubav! Jedno nenadmašno djelo prelazi u ruke ljudskog roda. Tisućljećima poslije, ljudi brzinom od 250 km/h jure po Zemlji, a s 3000 km/h lete iznad oblaka. Na Badnjak 1968. godine čak su uspjeli prerezati pupkovinu gravitacije koja ih je tisućama godina vezala za Zemlju. Astronauți Borman, Lovell i Anders, gledali su predivan plavi planet

Zemlju iz Apolla 8, koji je sasvim malen lebdio u mračnom svemiru. U tim trenucima njihova poruka Zemlji glasila je: "U početku stvori Bog nebo i zemlju. Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostrala nad bezdanom, i Duh Božji lebdio je nad vodama. ... Svetlost prozva Bog dan, a tamu prozva Bog noć. ... Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora. I vidje Bog da je dobro. ... Doviđenja, laku noć. Sretan Božić. Neka vas Bog sve blagoslovi, sve vas na divnom planetu Zemlji."

Sposobnosti & mogućnosti

Bi li kupao, uljepšavao glistu i prepustio joj vlasništvo nad svojom sobom? Sigurno ne bi, jer s tim bićem ne možeš činiti sljedeće:

- komunicirati,
 - objasniti mu ono što ti je bitno,
 - imati povjerenja da će uspješno obaviti zadatku,
 - zajedno se s njim veseliti ako uspije.

Sve to Bog želi postići s nama. Ako nas je stvorio takvima kakvi jesmo, zasigurno je to učinio iz nekog razloga. Bog je mogao sve napraviti drugačije, mogao je, primjerice, s razvojem stati kod majmuna:

Kako divno sve bi ostalo
Da se Bog šestog dana
odmorio!
Došao bi samo do
majmuna — Čovjeka ne bi
stvorio!
(Eugen Roth)

Ali Bog se odlučio za čovjeka i time se odlučio i za tebe!

Ti si čovjek s predivnim sposobnostima i velikim mogućnostima. Bog te takvog želio! Sve što Bog stvara, ispunjeno je životom i genijalnošću.

**Upiši svoje ime
u praznine.
Pročitaj psalam
naglas tako da umetneš
vlastito ime.**

Kako se pritom osjećaš?

Zemljanin

Bog daruje Adamu život. I Adam je željeno dijete! Udiše, izdiše, tjelesna temperatura mu iznosi otprilike 37°C, jede, piće, hoda uokolo i otkriva svoj životni prostor: mahovinu, travu, drveće. Grožđe, datulje i orahe. Rijeke i izvore. Vidre, miševe i puževe. Dobra zemlja je njegov svijet, njegov dom.

Jahve, Bog,
napravi čovjeka
od praha zemaljskog i u
nosnice mu udahne dah
života. Tako postane
čovjek živa duša.
(Postanak 2,7)

Odgometni ovaj
prikaz. Kada
papir postaviš
vodoravno pred oči, moći
ćes pročitati pojmove.

Adam (hebrejski *adama*: zemlja) je načinjen od zemlje. Činjenica da nas je Bog načinio od zemlje govorи da smo s njom povezani. Bog je sav život stvorio od zemlje!

RUKAVICA NIJE RUKA — USPOREDBA

Jedna rukavica leži u odvodnom žlijebu. Prljava, siva, natopljena blatnjavom vodom. Nekoć je bila crna, sjajna, od predivne kože. Ali sada se beživotno, beskorisno i bezvrijedno raspada. Mjesecima prije se desna, zajedno s lijevom pojavila na stolu kao rođendanski poklon. Jedna sretna ruka ju je opipala, uvukla se u nju i podarila joj život. Kako li se tada elegantno kretala, s kojom je spremnošću otvarala zatvarače na torbama, zatvarala gumbe, nosila

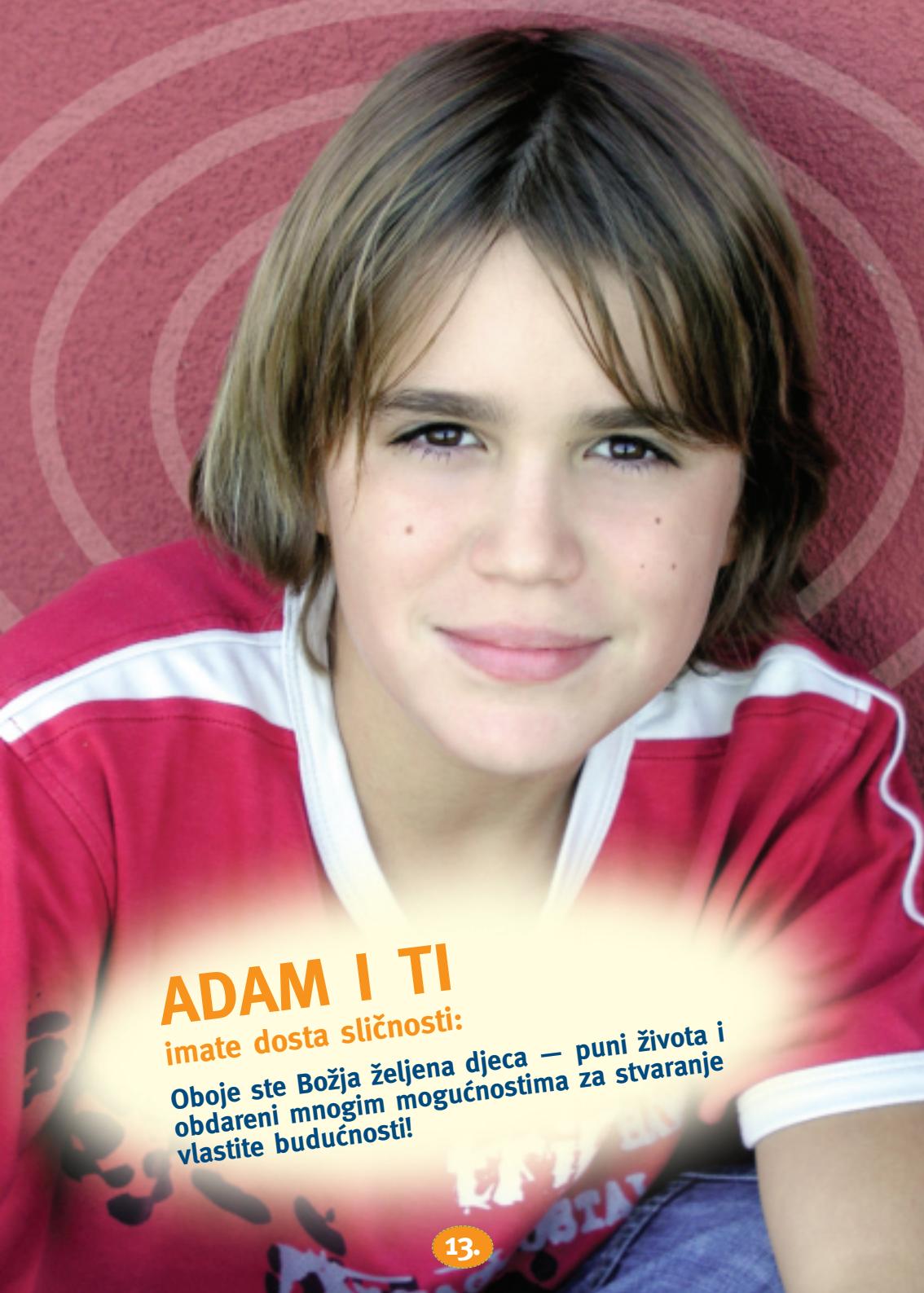
kišobrane, rukovala mobitelom. Nalazila je i najmanje novčanice u džepovima kaputa. Mogla je toplo i nježno doticati ljudе, ili ih ljubazno uhvatiti za ruku. Dolazi pas i počinje mirisati rukavicu. Grebe po njoj svojim stražnjim šapama i ona završava na hrpi smeća. Rukavica ne osjeća gnjev, nije osramoćena, ništa je ne боли. Odavno je prestala živjeti.

Rukavica izgleda kao ruka, ali ona to nije. Ona živi i djeluje samo u povezanosti s rukom.

Sama po sebi ne znači ništa, ali ostvaruje ciljeve ako je nosi ruka!

Mi ljudi smo umjetničko djelo puno vitalnosti, inteligencije, stvaralačkog duha i osjećaja — dokle god je u nama život! Bez života ne postojimo. Sto nam govori ova stvarnost?

ADAM I TI

imate dosta sličnosti:

Oboje ste Božja željena djeca – puni života i obdareni mnogim mogućnostima za stvaranje vlastite budućnosti!

Na Božju sliku

Gepard može iz stanja mirovanja u samo dvije sekunde postići brzinu od 60 km/h. Čigra ostaje 3-10 godina neprekidno u zraku nakon što napusti glijezdo. Leptir ima 12.000 očiju. Veliki sokol može spaziti goluba s udaljenosti od osam kilometara. Dudov svilac ima jedanaest mozgova. Rogati rastoč dugačak je samo 1,5 mm, a može skočiti 290 puta dalje. (Kad bi čovjek imao takvu sposobnost, mogao bi skočiti 0,5 km.)

Malo večernje paunče (vrsta leptira) može nanjušiti ženku s udaljenosti od jedanaest kilometara u smjeru puhanja vjetra. Kalifornijska stonoga ima 750 nogu. Velika glista može za vrijeme gladovanja pojesti 95 posto vlastitog tijela i čim se najede hrane, obnavlja joj se tkivo. Kakve li

genijalne sposobnosti zapažamo kod životinja! Zar Adam pokraj njih ne izgleda poprilično jadno?

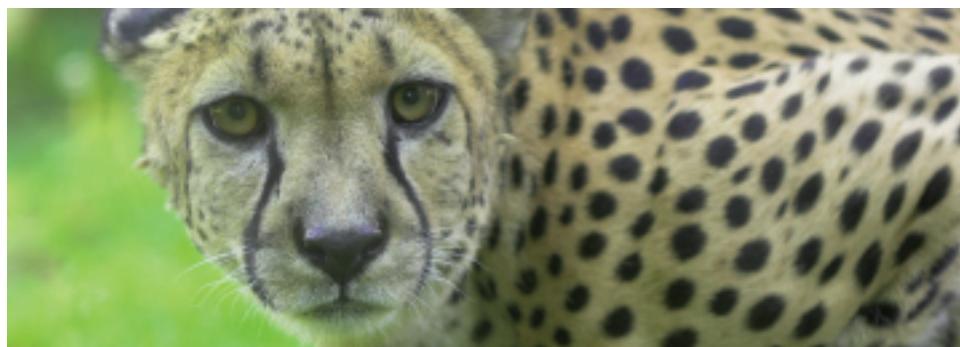

**Tada Jahve, Bog,
načini od zemlje
sve životinje u polju i
sve ptice u zraku, i
predvede ih čovjeku da
vidi kako će koju nazvati,
pa kako koje stvorene
čovjek prozove, da mu
tako bude ime.**

(Postanak 2,19)

Bog je uzbuden! Adam je jedino biće koje Ga može iznenaditi. Nije biće koje je vođeno instinktima, već može slobodno činiti što želi. Kako će mu se dopasti ostali stanovnici Zemlje? Što će reći na njihovu raznolikost, veličinu, majušnost, ljepotu i jedinstvenost? Kako će ih svrstati i nazvati? Hoće li u njima vidjeti višenožne prijatelje i željeti ostati — iako

visoko razvijen — običan sisavac? Adam se vjerojatno nije mogao prestati čuditi. Pri svakom koraku, okretu glave, sagibanju i istezanju susreće zanimljiva stvorena. Adam razgovara s njima, nalazi riječi, igra se zvukovima i pojmovima. Ovaj svijet sve više i više postaje Adamov, jer od njega dobiva imena. Adam osjeća svoje velike sposobnosti i neiscrpnu kreativnost. Može ostvariti mnogo toga što se u njegovoj glavi javlja u obliku ideja. Letjet će više od ptica, natovaren prepoloviti more brže od riba, vidjeti jezgru stanice, uzbogati nove životinjske vrste, stvarati djecu. Pomoći jezika i pisma sačuvat će svoje znanje, prenositi ga na djecu i umnažati. Ne, Adam nije visokorazvijeni sisavac, on je mnogo više od toga — stvoren je na Božju sliku!

Početak naše Crkve

Jesi li se već zapitao zašto u rukama možeš držati biblijsku radnu knjigu 4you? Prije više od 150 godina dogodio se početak koji još utječe i na nas danas. Godine 1844. u Americi su postojali ljudi koji su tražili put kako bi mogli živjeti svoju vjeru. Njima su pripadali npr. Joseph Bates (kapetan broda koji ima glavnu zaslugu za uvođenje subote u adventizam), John Nevins Andrews (prvi adventistički

misionar), Ellen Gould White (dobiva viđenja od Boga kao pomoć Adventističkoj crkvi) i mnogi drugi.

Svi oni molili su Boga za pomoć na putu. Godine 1863. organizirali su se kao Kršćanska adventistička crkva. U to vrijeme bilo je 3500 članova u 125 crkava u Sjevernoj Americi. Iz te razmjerno male skupine izrasla je do 2006. godine svjetska Crkva s preko

14.000.000 članova i više od 57.850 crkava. Adventistička crkva danas djeluje u 204 zemlje i propovijeda svoju vjeru na 882 jezika. Ima 5512 radijskih i 2552 televizijskih postaja s tjednim emisijama, 167 bolnica i lječilišta, 407 klinika i zdravstvenih ustanova te 28 tvornica zdrave hrane. Održava nastavu u 5322 osnovne škole, 1385 viših škola, 37 stručnih škola i sveučilišta; u visokoskolskim ustanovama i koledžima obrazuje se sveukupno 1.293.758 studenata.

Adventistička crkva ima 57 nakladničkih kuća širom svijeta koje redovito izdaju 439 časopisa. Jedan od njih je 4you!

Prvi koraci nekolicine ljudi u sjevernoj Americi oko 1844. godine izrasli su u svjetski pokret. U njemu se nalaze ljudi koji žive s povjerenjem u Boga i vjerom u skori susret s Isusom pri Njegovom drugom dolasku.

Biće stvoreno za odnos

I reče Jahve,
Bog: "Nije dobro
da čovjek bude sam:
načiniti će mu pomoći kao
što je on."

(Postanak 2,18)

Navedi pet
razloga zašto ne
bi bilo dobro da
čovjek bude sam.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Što misliš o
sljedećoj izjavi:

"Životinje su bolje od
ljudi, stoga želim da mi
samo životinja bude
životni drug!"

Adamu su se životinje svđale. Zasigurno je bio privržen umiljatim mačkama, psima i konjima u galopu. Ali "čovjeku se ne nađe pomoći kao što je on" (Postanak 2,20). Žudio je za životnim drugom. Za pomoći u životu.

Božji plan je nadopunjavanje bez skrbništva! Svatko je odgovoran sam za sebe, a opet može dobiti pomoći i snagu od drugoga. Bog je stvorio ljubav između muškarca i žene te međusobnu potporu u prijateljstvu, društvu i obitelji.

Kako zamišljaš
životnu
"pomoći"?

- Netko umjesto mene izlazi na ispite.
- Netko me savjetuje.
- Netko ispunjava moje dužnosti.
- Netko me ohrabruje.
- Netko mi propisuje što je ispravno.
- Netko me kontrolira.
- Nekome mogu sve reći.
- Netko trpi kazne umjesto mene.

SAŽETAK

Na samom početku Biblije čovjek je prikazan kao biće koje je stvoreno od Boga i koje živi po Bogu, ali može i smije sâmo uređivati svoj život na Zemlji. Poput Adama, i mi imamo veliku odgovornost, ali i mnoge očuvane sposobnosti za smisleno izgrađivanje vlastite budućnosti. Pritom se možemo osloniti na prisutnost i pomoći našeg Stvoritelja.

Čovjek je cjelina

U Postanku 2,7 piše:

"Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša."

U starijim prijevodima Biblije u ovom retku stoji da je čovjek imao živu dušu. No čovjek nije dobio "besmrtnu dušu", kako neki ljudi vjeruju na temelju krivog prijevoda. Prema biblijskom nauku, duša ne postoji sama za sebe izvan našeg tijela. Čovjek je cjelina. Mišljenje, osjećaji, želje, osjeti — sve naše funkcije međusobno su povezane. U svemu smo ovisni o Božjoj životodavnoj sili i odgovorni smo Njemu za ono što činimo.

Životna pomoć

Telefonska pomoć u kojoj su dušobrižnici neprestano na raspolaganju višestruko je korisna. Kada je jednom na dužnosti bio neki pastor, zazvonio je telefon, a s druge strane se čuo očajni dječji glasiti: "Molim vas, možete li mi pomoći?" Pastor je ljubazno rekao: "Vrlo rado, drago dijete. Kakav problem imaći?" "Pa, slušajte: Ako šest zidara gradi kuću trideset dva dana, a kuća je dugačka osamnaest metara, visoka sedam metara i zid debeo jednu i pol ciglu, koliko je zidara potrebno da..."

Ovdje možeš zabilježiti sve ono

- što te potiče i daje ti ideje.
- što želiš zapamtiti na susretu mlađih.
- što ne želiš zaboraviti od propovijedi.

